

KONTROLER

Bilten Udruge hrvatskih kontrolera
Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
www.uhk.hr

Osobna karta udruge

• SVRHA UDRUGE

Unapređivanje djelatnosti kontrolinga i jačanje kompetivnosti kontrolera.

• CILJEVI UDRUGE

Permanentno stručno usavršavanje i edukacija; Izdavanje časopisa i publikacija u funkciji stjecanja novih znanja; Suradnja s domaćim i stranim profesionalnim društvima; Donošenje standarda profesionalne etike i najbolje prakse u primjeni kontroling funkcije.

Poštovani,

izvještavanje o okolišu, društvenim aspektima poslovanja i načinu upravljanja (eng. environment, social and governance, ESG) zaokuplja pažnju poslodavaca i ekonomista u posljednje vrijeme, posebice jer za većinu poduzeća to nije više na dobrovoljnoj već na obvezujućoj osnovi. Naime, koncept održivosti postao je paradigma 21. stoljeća no o tome se značajnije počelo raspravljati već prije više od 30-ak godina kroz aspekte društvene odgovornosti i potrebu o nefinancijskom izvještavanju. Donesene su razne neobvezujuće smjernice među kojima su GRI najzastupljenije i gotovo sva poduzeća od javnog interesa i velika poduzeća dobrovoljno izvještavaju o financijskim ali i okolišnim i društvenim aspektima poslovanja što daje širu sliku o upravljanju, utječe na reputaciju i ostavlja pozitivan dojam kod potencijalnih investitora i drugih dionika. No od kada je EU donijela zeleni plan (Green Deal) s ciljem da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent, stupila je na snagu od početka 2023. godine Direktiva o izvješćivanju o održivosti (eng. Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2024. To znači da će se prvi izvještaji o

održivosti velikih poduzeća od javnog interesa moći analizirati u 2025. godini, a za ostala velika, srednje velika i mala poduzeća čije dionice kotiraju na burzi izvješća će biti dostupna u 2026., odnosno 2027. godine.

U cijeloj toj priči o izvještavanju o održivosti postavlja se pitanje operacionalizacije tj. tko će prikupljati, klasificirati, analizirati i izvještavati o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima poslovanja te da li to može biti novi posao za kontrolere. Zbog zahtjeva koja postavljaju standardi i principa dvostruke značajnosti izvještavanja o održivosti, može se očekivati značajniji obim posla pa neka poduzeća već ustrojavaju posebne odjele. No, s obzirom na sve značajniju ulogu kontrolera u analiziranju, planiranju i izvještavanju svih aspekata poslovanja s naglaskom na predviđanja može se očekivati i da će odjeli kontrolinga preuzeti izvještavanje o održivosti, posebno kod nekih većih i srednje velikih poduzeća za koja se planira da će također biti obveznici izvještavanja o održivosti. Novi profil – ESG kontroler je u svakom slučaju na vidiku! U ovom broju biltena Kontroler bavimo se upravo temom izvještavanja o održivosti i s tim u vezi novom ulogom kontrolera.

Neda Vitezić, glavna i odgovorna urednica

BROJ

16

2024.

ISSN 1848-1329

9 771848 132000

Uredništvo:

Neda Vitezić – glavna i odgovorna urednica

Dizajn i grafička priprema Jasmina Makek-Pajkanović

Dr.sc. Anita Knezović, ESG menadžer, ESG point,
za poslovno savjetovanje i izradu izvještaja o održivosti (www.esgpoint.hr)

TRANSPARENTNOST INFORMACIJA O ODRŽIVOSTI PODUZEĆA

Pojam održivog razvoja nije nov. Obuhvaća gospodarski razvoj u skladu s prirodom koji donosi dobrobiti budućim generacijama. Iako postoji mnogo različitih definicija održivog razvoja, najčešće se koristi ona iz izvješća 'Our Common Future' iz 1987. godine Svjetske komisije za okoliš i razvoj u kojem je održivi razvoj definiran kao '*razvoj kojim se odgovara na potrebe današnjice, a da se pritom ne umanjí sposobnost budućih generacija da odgovore na vlastite potrebe*'.

Ova definicija ima snažan fokus na međugeneracijskoj jednakosti, naglašavajući prijetnje neuravnoteženog gospodarskog rasta za ljude i planet. Važnost održivosti vremenom je postajala značajnija kako su klimatske promjene postale snažnije te paralelno kako su određeni korporativni skandali koji se odnose na narušavanje ljudskih prava ili korupciju bili sve češći i sa sve većim posljedicama.

Društveno odgovorno poslovanje obuhvaća društvenu odgovornost korporacija u odnosu na ljude i okoliš odnosno u odnosu na sve svoje dionike (priroda se smatra tihim dionikom). Razvojem svijesti o društvenoj odgovornosti poslovanja, korporacije više nisu isključivo u funkciji stvaranja profita za svoje vlasnika, nego uzimaju u obzir interese svih svojih dionika i teže stvaranju dodane vrijednosti za sve. Kao metrika za procjenu održivosti korporacija koristi se ESG (eng. Environmental, Social, Governance). Ovaj akronim obuhvaća skup čimbenika održivosti koji se odnose na okoliš, društvo i upravljanje. ESG se prvi put spominje u izvješću UN Global Compact pod nazivom *Who Cares Wins (Recommendations by the financial industry to better integrate environmental, social and governance issues in analysis, asset management and securities brokerage)*. Izvješće sadrži preporuke financijskim analitičarima i posrednicima kako bolje integrirati ESG u investicijske odluke. Izvješće je objavljeno 2004. godine tako da ove godine akronim ESG slavi čak 20. godišnjicu.

U posljednje vrijeme ESG je postao jedan od najčešće korištenih pojmova u poslovnim, političkim, ali i akademskim krugovima. S obzirom na razmjer klimatskih promjena, onečišćenja i promjene bioraznolikosti, važnost utjecaja korporacija na okoliš postaje sve relevantnija. Potrošači postaju sve više zainteresirani za smanjenje negativnog utjecaja na okoliš i klimu od strane korporacija. Oni traže sve više informacija o

ugljičnom otisku proizvoda ili usluga koje kupuju. Potaknute takvim trendovima, korporacije postaje sve osvještenije o svom negativnom utjecaju na ljude i okoliš i spremne su mijenjati svoje neodržive poslovne prakse.

Izvješćivanje o održivosti je u početku prvenstveno bilo namijenjeno investicijskoj javnosti. Vremenom su ove informacije postajale zanimljive i ostalim dionicima kao što su dobavljači, kupci, lokalna zajednica, akademska zajednica ali i vlade i regulatori. Poduzeća sve više uključuju sve svoje dionike u proces izrade izvješća o održivosti. Veliki preokret u osvještavanju potrebe za izvješćivanjem o održivosti u Europskoj uniji ali i šire, desio se stupanjem na snagu Direktive o nefinancijskom izvješćivanju 2014. godine (eng. Non-financial reporting Directive, NFRD), koja je nadopunila prethodno donesenu računovodstvenu direktivu (Direktiva 2013/34/EU). Prema toj direktivi, obveznici izrade izvješća o održivosti su postala sva poduzeća od javnog interesa koja imaju više od 500 zaposlenih za financijsku godinu koja je započela 1. siječnja 2017. godine. Tako da su prva nefinancijska izvješća izrađena tijekom 2018. godine za prethodnu godinu. Za naziv izvješća su se koristili različiti pojmovi „nefinancijsko izvješće”, „izvješće o održivosti”, „izvješće o održivom poslovanju”... ‘Mnogi dionici smatraju da je izraz „nefinancijski” netočan, posebno zato što implicira da dotične informacije nemaju financijsku važnost. Takve informacije su, međutim, financijski sve relevantnije. Stoga mnoge organizacije, inicijative i stručnjaci u području izvješćivanja o održivosti upućuju na korištenje pojma „informacije o održivosti” koje je poželjnije koristiti.¹

Usvajanjem Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (eng. Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) krajem 2022. godine i donošenjem Europskih standarda izvješćivanja o održivosti (eng. European Sustainability Reporting Standards, ESRS) u srpnju 2023. godine, Europska unija je zacrtala još jasniji smjer za poduzeća u pogledu transparentnosti informacija i formata izvješćivanja o održivosti. CSRD donosi mnogo izmjena u odnosu na prethodnu donesenu NFRD direktivu. Prvenstveno se povećava broj i vrsta obveznika. Obveza izrade izvješća o održivosti se uvodi različito za različite vrste obveznika: od 2025. nadalje prva izvješća o održivosti, prema novim ESRS standardima, trebaju izrađivati svi postojeći obveznici prema NFRD direktivi (velika poduzeća od javnog interesa s više od 500 zaposlenih), od 2026. sva velika poduzeća prema zadanim kriterijima iz CSRD direktive, od 2027. mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni na burzu te od 2029. društva iz trećih zemalja.

Vezano za vrstu informaciju o održivosti o kojima treba izvješćivati, CSRD propisuje deset različitih kategorija informacija razvrstanih na okoliš (E), društvo (S) i upravljanje (G).

¹ Preambula 8, Direktive (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti, Službeni list Europske unije L 322/15, 16.12.2022.

Tablica 1. Pregled čimbenika održivosti prema ESRS standardima, razvrstanih na okoliš (E), društvo (S) i upravljanje (G)

Okoliš (E)	Društvo (S)	Upravljanje (G)
E1 Utjecaj na klimu (ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama, energetika) E2 Onečišćenja (zraka, vode, tla...) E3 Upravljanje vodama E4 Bioraznolikost i ekosustavi E5 Upravljanje otpadom i kružna ekonomija	S1 Vlastita radna snaga S2 Radna snaga u lancu vrijednosti S3 Pogođene zajednice S4 Potrošači i krajnji korisnici	G1 Poslovno ponašanje (Korporativna kultura / Zaštita zviždača / Dobrobit životinja / Politički angažman i lobiranje / Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje)

Izvor: ESRS standardi

Prema ESRS standardima, poduzeće je dužno izvještavati o čimbenicima održivosti na temelju načela dvostruke značajnosti. Pitanje održivosti značajno je iz perspektive učinaka ako se odnosi na stvarne ili potencijalne pozitivne ili negativne značajne učinke poduzeća na ljude ili okoliš u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju. Čimbenik održivosti značajan je iz financijske perspektive ako izaziva ili ako bi se moglo opravdano očekivati da će uzrokovati značajne financijske posljedice za poduzeće. Izvori financijskih rizika ili prilika su obično ovisnosti poduzeća o prirodnim, ljudskim i socijalnim resursima.

Ostali dodatni zahtjevi koji su propisani novom CSRD direktivom, u odnosu na NFRD, su obveza revizije izvješća o održivosti, zadani format izvješća (čovjeku čitljiv format izvješćivanja sa strukturiranim strojno čitljivim podacima, usklađen s Europskim jedinstvenim elektroničkim formatom (ESEF), temeljen na online XBRL formatu), dostava izvješća o održivosti u jedinstvenu pristupnu točku (eng. European Single Access Point).

Različita poduzeća imaju različita stajališta o obvezi izrade izvješća o održivosti. Jedni ih smatraju dodatnom obvezom i troškom, dok drugi u tome prepoznaju svoje poslovne prilike, prvenstveno u odnosu na stjecanje konkurentne prednosti te većeg tržišnog udjela ponudom održivijih proizvoda i usluga. Dobro poznavanje regulative i standarda izvješćivanja o održivosti pomoći će svim obveznicima izrade izvješća o održivosti da se bolje pripreme za sam postupak izrade koji slijedi uskoro.

Literatura:

1. 'Our Common Future', 1987. https://www.unepfi.org/fileadmin/events/2004/stocks/who_cares_wins_global_compact_2004.pdf
2. . Who Cares Wins 2004. https://www.unepfi.org/fileadmin/events/2004/stocks/who_cares_wins_global_compact_2004.pdf
3. Corporate Sustainability Reporting Directive, 2022., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32023R2772>
4. Non-financial reporting Directive, NFRD, 2013, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj>

Prof. dr. sc. Neda Vitezić

ESG IZVJEŠTAVANJE- NOVI POSAO ZA KONTROLERA?

Održivost je koncept poslovanja i življenja u 21. stoljeću i sve je više regulacije kojom se to ističe i obvezuju poduzeća i drugi akteri. Zadnjih godinu dana naglašava se ESG izvještavanje koje je postalo obvezujuće i koje je odgovor na višegodišnje dobrovoljno iskazivanje odnosa poslovnih aktivnosti poduzeća spram ekologije i društvenog odgovornog poslovanja i upravljanja.

Izvještavanje o ekološkim, društvenim i upravljačkim aspektima ili skraćeno ESG (eng. environmental, social and governance) postali su osnovni poslovni zahtjevi koje poduzeće treba uzeti u obzir kod određivanja poslovne politike i strategije. Dionici, posebno investitori smatraju ESG ciljeve i strategije ključnim. Dakako, da to onda povlači i pitanje izvještavanja o učincima poduzetih mjera i ishodima kako za okruženje tako i za poslovanje konkretnog poduzeća.

EU se obvezala na provedbu Programa održivog razvoja do 2030. godine pod nazivom Zeleni plan (eng. Green Deal)¹ kako bi postala moderno i konkurentno gospodarstvo bez stakleničkih plinova do 2050. godine. U tu svrhu je Europska komisija krajem srpnja 2023. usvojila Delegiranu uredbu za primjenu odredbi Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (eng. Corporate Sustainability Reporting Directive- CSRD)², koja propisuje Europske standarde izvještavanja o održivosti (eng. European Sustainability Reporting Standards – ESRS). Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti primjenjuje se od 1. siječnja 2024. što znači da će prvi izvještaji biti dostupni javnosti 2025. godine. Obveznici su veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 250 zaposlenih te sva poduzeća koja kotiraju na burzi. Od 1. siječnja 2027. godine obveznici će biti i mala i srednja poduzeća koja su uvrštena na EU burzovna tržišta, male i jednostavne kreditne institucije i društva za privatno osiguranje (isključujući mikro poduzetnike). Direktiva zahtjeva davanje uvjerenja neovisne treće strane na

¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

² https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

izvješće o održivosti, što znači još jedan zadatak za revizore koji da bi mogli izraziti uvjerenja o izvješćivanju o održivosti moraju biti za to stručno osposobljeni pa je to i novi posao za stručnjake i edukatore iz revizorske i računovodstvene profesije.

No, što je s kontrolerima- koja je njihova pozicija u konceptu izvješćivanja o održivosti?

SADRŽAJ IZVJEŠĆIVANJA

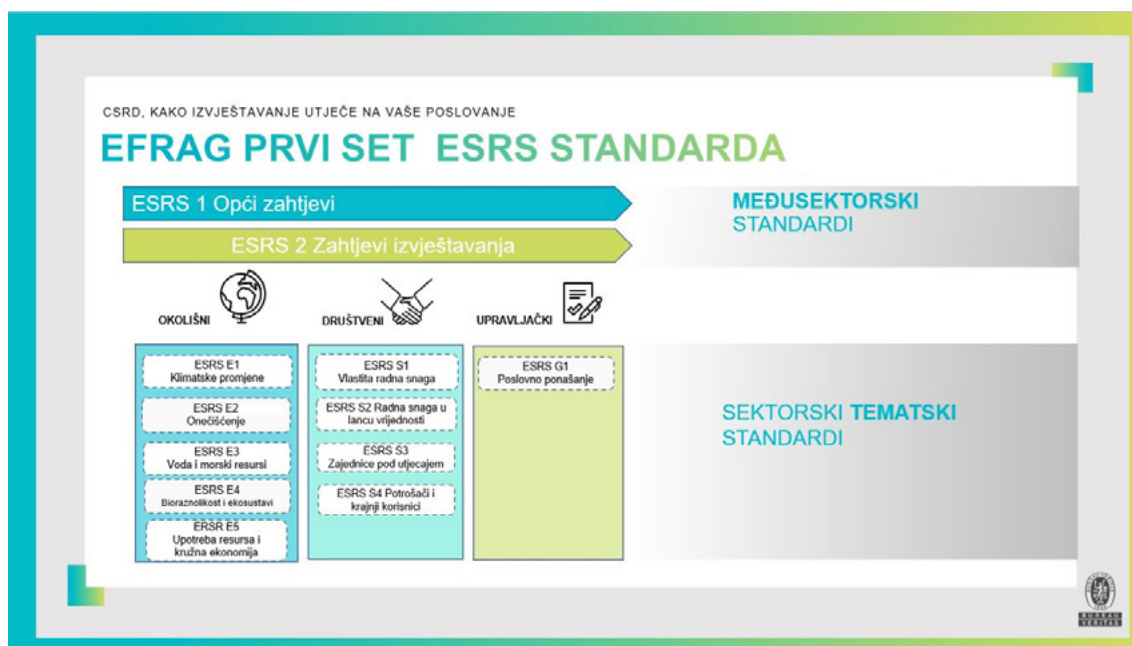
Izvješćivanje o održivosti složen je i zahtjevan posao koji obuhvaća čitav niz indikatora vezanih za ekološki, društveni i upravljački aspekt poslovanja. Razvijeni su u okviru 10 tematskih standarda:

Okoliš – klimatske promjene, onečišćenje, vode i morski resursi, biološka raznolikost i ekosustavi, upotreba resursa i kružna ekonomija.

Društvo – vlastita radna snaga, radna snaga u lancu vrijednosti, zajednice pod utjecajem, potrošači i krajnji korisnici.

Upravljanje – poslovno ponašanje

Slika 1. Sadržaj direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti

Izvor: <https://www.bureauveritas.hr/direktiva-o-korporativnom-izvjestavanju-o-odrzivosti-csrd>

No, pored izvještaja koji obuhvaćaju razne okolišne, društvene i upravljačke indikatore, EU je donijela i Uredbu o taksonomiji tj. klasifikaciji okolišno održivih gospodarskih djelatnosti s ciljem povećanja održivih djelatnosti ali i borbe protiv manipulativnog zelenog marketinga (eng. Green washing), te Uredbu o objavama povezanim s održivosti u sektoru finansijskih usluga (eng. Sustainable Finance

Disclosure Regulation - SFDR)³ kojom se propisuje koje informacije o održivosti financijski sektor treba objavljivati ulagačima i vlasnicima imovine.

Prema ESRS standardima, poduzeća će izvješćivati o 3 elementa poslovanja: a) strategiji i poslovnom modelu, b) implementaciji mjera, politika, akcijskih planova te alokaciji resursa i c) o pokazateljima napretka i mjerenju. Tri su osnovne teme standarda: okoliš, društvo i upravljanje.

U okviru standarda vezanih za **OKOLIŠ**, poduzeća će izvještavati sljedeće:

- E1** – *Klimatske promjene*- informacije o ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama unutar kojeg će poduzeća morati izvijestiti svoje GHG emisije te tranzicijski plan.
- E2** – *Onečišćenje*- informacije o emisijama u zemlju, zrak i vodu te o korištenju opasnih i štetnih tvari.
- E3** – *Voda i morski resursi*- informacije o potrošnji vode te aktivnostima koje imaju značajne učinke na morski svijet.
- E4** – *Bioraznolikost i ekosustavi*- informacije povezane s korištenjem površina i prirodnih resursa te kako aktivnosti u lancu vrijednosti utječu na ravnotežu ekosustava.
- E5** – *Cirkularna ekonomija*- informacije o aktivnostima poduzeća koje doprinose razvoju cirkularne ekonomije u smislu dizajna, planova za smanjenu potrošnju neobnovljivih i izvornih sirovina, količine korištenih materijala te o upravljanju otpadom.

Standard vezan za **DRUŠTVENI** aspekt poslovanja vezan je za pitanja vlastite radne snage, radne snage u lancu vrijednosti, lokalne zajednice te potrošača i krajnjih korisnika.

- S1** – *Vlastita radna snaga*- informacije vezane za upravljanje prema zaposlenicima, radni uvjeti, zdravlje i sigurnost, pogodnosti, ravnoteža privatnog i poslovnog života, raznolikosti, razvoja i slično.
- S2** – *Radna snaga u lancu vrijednosti* - poduzeća će morati izvijestiti i o učincima na zaposlenike u lancu vrijednosti, te o aktivnostima za smanjenje negativnog učinka na ljudska prava.
- S3** – *Pogođene zajednice* - informacije o utjecaju na lokalnu zajednicu i njihova prava te aktivnosti kako bi se povećao doprinos i umanjile štete za lokalno stanovništvo.
- S4** – *Potrošači i krajnji korisnici*- informacije o učincima na potrošače, odnosno krajnje korisnike njihovih proizvoda i usluga.

3 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32019R2088>

Standard vezan za **UPRAVLJANJE** vezan je uz poslovno ponašanje.

G1 – *Poslovno ponašanje* - poduzeća će izvještavati o korporativnoj kulturi i politikama poslovanja, odnosima s dobavljačima te korupciji.

Proces izvještavanja obveznici trebaju započeti s analizom učinaka svog poslovanja i lanca vrijednosti, analizom dionika te definiranjem materijalnih tema. Važno je definirati strategiju održivog razvoja te je potrebno prilagoditi politike, upravljanje i ključne pokazatelje uspješnosti kojima bi se mjerilo da li poduzeće primjenjuje koncept održivog poslovanja. Nakon toga slijedi sustav prikupljanja informacija sukladno zahtjevima ESRS standarda.

ULOGA KONTROLERA

Osnovna uloga kontrolera je analizirati i izvještavati upravu i menadžment o rezultatima poslovnih aktivnosti i ostalim bitnim pitanjima od utjecaja na realizaciju ciljeva poduzeća. U tome smislu izvještavanje o održivosti može biti još jedan u nizu njihovih zadataka. Implementacija novih zahtjeva za ESG izvješćivanje nije jednostavna, jer su propisi opsežni i složeni. Poduzeća redovito prikupljaju financijske podatke, no nefinancijske i ne. Sve ovisi o veličini poduzeća i njihovoj orijentaciji prema društveno odgovornom poslovanju pa su uglavnom velika poduzeća već i ranije izvještavala prema GRI standardima o financijskom, okolišnom i društvenom aspektu poslovanja. No sada prema ESG uredbi to je prošireno i na upravljački aspekt, kao i na obvezu izvještavanja po principu dvostruke značajnosti pa postoji velika vjerojatnost da se ti podaci tek trebaju prikupljati, sistematizirati i prilagoditi za potrebe izvještavanja.

Poduzeće će sukladno svojoj djelatnosti i složenosti odlučiti o kojim informacijama izvještavati i sukladno tome koje će standarde koristiti, temeljem rezultata procjene materijalnosti i to prema načelu dvostruke materijalnosti. Kriteriji materijalnosti su financijski aspekt i aspekt učinaka. To znači da poduzeća moraju izvijestiti ne samo kako njihovo poslovanje utječu na pitanja održivosti kroz financijski aspekt i aspekt učinaka već i kako ti isti aspekti utječu na razvoj, rezultate i položaj poduzeća. Bez obzira na rezultate procjene materijalnosti, dva od 10 tematskih standarda tj. klimatske promjene i upravljanje vlastitom radnom snagom su obavezni.

Pripreme radnje prije samog izvještavanja po Uredbi podrazumijevaju dubinsku analizu održivosti (eng. Sustainability due diligence), tj. identifikaciju i procjenu stvarnih ili potencijalnih, pozitivnih ili negativnih učinaka povezanih s vlastitim poslovnim operacijama, proizvodima ili uslugama koji nastaju izravno kao rezultat vlastitih aktivnosti ili neizravno kroz poslovne odnose.

Kontroleri po svojoj ulozi u poduzeću najbolje poznaju procese, trebali bi biti upoznati sa strategijom i planovima poduzeća pa se logičnim i nameće da budu uključeni u dubinsku analizu. Također sukladno standardima treba procijeniti materijalnost, a kontroleri kao analitičari koriste metodu uzročno posljedičnih veza među pojavama pa bi u ovom slučaju trebali biti sposobni procijeniti kako izdvajanja za ekološke socijalne i druge aspekte imaju odraza na njihovo financijsko poslovanje i obrnuto koliko njihov odnos posebno prema ekologiji utječe na okruženje.

Kontrolerski zadatak je izvještavati upravu i menadžment pa bi i u slučaju zahtjeva o izvještavanju njihov zadatak bio predložiti za svoje poduzeće sadržaj i formu izvještavanja s odabranim pokazateljima tj. kako mjeriti i pratiti učinke te kako i koga izvještavati prema svakom tematskom standardu. Treba identificirati dionike i s njima uspostaviti komunikaciju te provesti procjenu materijalnih tema kako bi znali o čemu će i koliko detaljno prikupljati podatke.

Jedno od načela CSRD-a je **kvaliteta informacija** što znači da objavljene informacije o održivosti moraju biti relevantne, vjerodostojne, usporedive, provjerene i razumljive. To znači da poduzeća koja još nisu obveznici ali će to biti u narednim godinama trebali početi s uspostavljanjem sustava za prikupljanje informacija o održivosti na čemu od pomoći mogu biti kontroleri. Izvješća će trebati biti eksterno verificirana od strane ovlaštenih revizora ili drugih neovisnih pružatelja usluga provjere zbog čega je važno da za svaku objavljenu informaciju postoji dokaz, odnosno dokumentacija koja će se arhivirati s ostalim financijskim i nefinancijskim podacima.

Na kraju važno je istaknuti da iskazivanje podataka i informacija o različitim područjima održivosti pozitivno utječe na **reputaciju** i ugled poduzeća. Kupci, investitori, poslovni partneri i drugi dionici imati će kroz iskazana izvješća bolji i pregledniji uvid što može imati ekonomsku prednost za poduzeće. No ne treba smetnuti s uma da će s obzirom na princip dvostruke materijalnosti ili značajnosti trebati raditi svojevrstne cost-benefit analize kako bi se usporedili učinci s aspekta okruženja ali i troškovi s aspekta poduzeća, što je u svakom slučaju posao kontrolera.

Poduzeća od javnog interesa koja već u 2024. godini trebaju prikupljati i analizirati podatke s obzirom na zakonsku obvezu podnošenja izvješća u 2025. godini različito su riješila pitanje prikupljanja i obrade podataka i prezentaciju informacija sukladno Uredbi. Neka imaju posebnu službu samo za ESG izvještavanje ili odjel za održivi razvoj, kod nekih je formiran poseban tim u okviru službe financija ili kontrolinga. Pravila nema i sve je prepušteno odluci poduzeća sukladno njegovoj veličini i složenosti poslovanja.

Zaključno, nema dvojbe da treba razvijati novi profil kontrolera - **ESG kontroler** koji će svojim znanjem i vještinama osigurati učinkovito ESG izvještavanje i provođenje

strategije poduzeća u pravcu zadovoljavanja koncepta održivosti. Da li će trebati usvojiti neke nove vještine? Svakako pored već prisutnih analitičkih i komunikacijskih vještina koordinacijska funkcija kontrolera će doći još više do izražaja s obzirom da je ESG izvještavanje projekt koji zahtjeva visok stupanj koordinacije u različitim funkcionalnim područjima poslovanja. Sintetizirati sve informacije u dosljedan i usporediv format za izvješćivanje novi je izazov za kontrolere!

Literatura:

1. Zeleni plan (Green deal), https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
2. Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti (Corporate Sustainability Reporting Directive- CSRD) https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
3. Ureba o obavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga, (Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32019R2088>
4. Korporativno izvještavanje o održivosti: <https://www.bureauveritas.hr/direktiva-o-korporativnom-izvjestavanju-o-odrzivosti-csrd>

PSS Kontroling PROMOCIJA

15.03.2024.

Voditeljice: Prof.dr.sc. Neda Vitezić i doc.dr.sc. Antonija Petrić

Promovirani polaznici PSS Kontrolinga

- Gordana Tisaj Blažeka
- Josip Dujmović
- Petra Meglić

U POSJETU Holcim Koromačno i Valamar Rabac 14. 06. 2024.

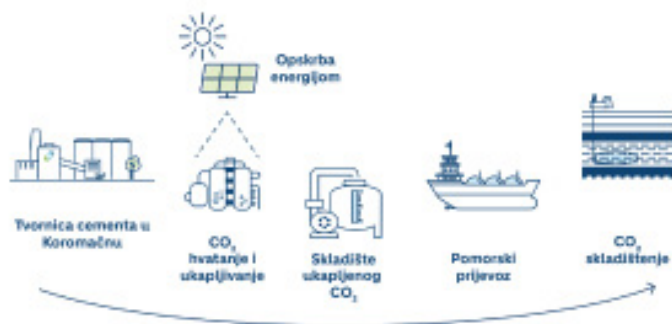
Naša dugogodišnja suradnica na sveučilišnom specijalističkom studiju Kontroling Denis Zupčić, financijska direktorica i članica Uprave **Holcim Hrvatska d.o.o.** omogućila nam je i ovaj puta da se upoznamo s dugogodišnjim postignućima poduzeća u Koromačnom i njihovoj orijentaciji ka održivoj ekonomiji i zelenoj tranziciji.

Za polaznike 12. generacije SSS Kontroling vrijedno je bilo čuti o aktivnostima kontrolinga, posebno načinu izvještavanja orijentiranom na pokazatelje dekarbonizacije o čemu su nas upoznali direktorica kontrolinga Ivana Đaić i kontroler za segment cementa Ivan Brezac.

Uz mjere predostrožnosti prošetali smo tvornicom i upoznali se s tehnologijom i mjerama kontrole u proizvodnji betona, cementa i agregata priznate svjetske kvalitete. Održivost je temelj strategije Holcim-a koji želi u narednih par godina postati tvrtka s neto nula ugljičnog otiska i koji uz vrijedne zaposlenike, dobru organizaciju i podršku zajednicu potiču kružnu ekonomiju.

U proizvodnji cementa, kontinuirano se radi na unapređenju sustava i receptura kako bi se smanjile emisije CO₂. Glavni izvori ovih emisija u cementnoj industriji su sirovine i tradicionalna goriva, no Holcim (Hrvatska) d.o.o. koristi alternativna goriva i alternativne sirovine kako bi doprinijela smanjenju emisija. U posljednjih 20 godina, Holcim Hrvatska postigao je smanjenje emisija za više od 35%, s planom da do kraja 2028. godine postigne proizvodnju bez ugljičnih emisija. Kontroling u Holcimu Hrvatska svakodnevno surađuje s odjelima strategije, održivosti, proizvodnje i održavanja kako bi pronašao najoptimalniji način proizvodnje, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve, ESG standarde, tehnološke inovacije te dostupnost sirovina i materijala.

Jedan od ključnih projekata u kojima sudjelujemo je CCS Projekt (Carbon Capture and Storage), poznat kao KODECO net zero. Cilj projekta KODECO net zero je transformirati tvornicu cementa Holcim u Koromačnu u prvu ugljičnu neutralnu tvornicu cementa. Projekt će uspostaviti cjelokupni lanac za hvatanje, skladištenje i transport CO₂ do finalnog skladišta u Mediteranu. Korištenjem visoko skalabilnih i nisko rizičnih rješenja, projekt koristi 90% obnovljive električne energije, što rezultira u 20% manjoj potrošnji električne energije, većoj učinkovitosti i kružnom korištenju kondenzata. Također, projekt će koristiti 100% morsku vodu za hlađenje postrojenja putem desalinizacije. Kapacitet CCS postrojenja za hvatanje CO₂ iznosi 370.000 tona godišnje.

Naš projekt KODECO net zero vrijedan 237mEUR prijavili smo 2023. godine na EU Innovation Funds te projekt je zbog svoje kvalitete i cjelovitosti izabran za bespovratno financiranje u iznosu od 117 milijuna eura.

Kontroling kao business partner je bio vrlo značajna karika koja je sudjelovala u prijavi projekta za bespovratno financiranje, te ostaje značajna karika u praćenju izvršenja, utjecaju same realizacije na budućnost i strategiju te projekcijama za budućnost. Na taj način kontroling s ponosom zaista sudjeluje u povijesnim transakcijama i transformacijama vezanim za dekarbonizaciju naših proizvoda, unapređenje zaštite okoliša, klimatskih promjena i održivosti.

Ivana Đaić, voditeljica kontrolinga
Holcim (Hrvatska) d.d. Koromačno

Posjetili smo i Girandella Valamar Resort gdje su nas u ljepoti bijelih šljunčanih plaža okruženi mirisnom borovom šumom i mediteranskim raslinjem toplo primili direktor Karlo Paliska i članovi naše Udruge hrvatskih kontrolera, voditeljica kontrolinga za destinaciju Rabac i Krk, Egle Peršić i voditelj operativnog kontrolinga Imperial Valamar, Zoran Kiršić. Voditelj marketinga Andrea Miletić i pomoćnica direktora Dina Miletić te specijalistica recepcije Ivana Stojković, srdačno su nas dočekali i kratko nas upoznali s kapacitetima resorta Girandella i Bellevue, te nam pokazali luksuzne hotele i apartmane s pogledom na očaravajuće more.

Girandella Valamar Resort, Rabac

Opijeni ljepotom i luksuzom hotela i vila, morali smo probati i najbolju pizzu u Hrvatskoj u poznatoj pizzeriji Rumore u Labinu.

Vrijedno iskustvo i druženje za pamćenje!

KONTROLER

Bilten Udruge hrvatskih kontrolera
Ekonomski fakultet Rijeka, Ivana Filipovića 4, Rijeka

LinkedIn

Postanite član Udruge hrvatskih kontrolera
Ispunite pristupnicu na www.uhk.hr i uplatite
godišnju članarinu u iznosu od 15 eura.

Uplate izvršite na žiro-račun [HR0823400091110380619](https://www.hr-bank.hr/br/HR0823400091110380619),
poziv na broj odobrenja 2024

Na 3. izbornoj skupštini UHK dana
9. prosinca 2023. za predsjednicu u
četverogodišnjem mandatu izabrana je
Neda Vitezić, za tajnicu **Elena Voivoda**
te za likvidatora **Andrej Skočić**.

Članovi Uprave: Hrvoje Patajac,
Sandra Uzelac, Ivan Ratkić, Egle Peršić,
Neda Vitezić

SVEUČILIŠTE U RIJECI
EKONOMSKI FAKULTET

Sveučilišni specijalistički studij **KONTROLING**

POSTANITE SPECIJALISTA ZA KONTROLING!

ZAŠTO? Jer je kontroling...

- profesija u usponu
- daje širok spektar profesionalnog znanja i vještina
- profesija bez koje nema „prave“ odluke

Upisi u 13. generaciju

KREĆEMO U LISTOPADU!!!

**ULOŽITE U SEBE I
PRIDRUŽITE SE !**

Dodatne informacije

Prof. dr. sc. Neda Vitezić

✉ neda.vitezic@efri.uniri.hr

☎ +385913237793

Doc. dr. sc. Antonija Petrlić

✉ antonija.petrlic@efri.uniri.hr

☎ +385958641991

[Aktualni natječaj i uvjeti upisa](#)

